

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 20. martā
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	2023. gada Eiropas pusgads – kopsavilkuma ziņojums

Pielikumā ir pievienots prezidentvalsts sagatavots kopsavilkuma ziņojums par Padomes pieņemtajiem secinājumiem par 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, brīdināšanas mehānisma ziņojumu, vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikumu un ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. Dokumentā ir aplūkotas arī saistītas diskusijas, kas cikla pirmajā posmā dažādos Padomes sastāvos notika attiecībā uz 2023. gada Eiropas pusgadu.

Vispārīga informācija

Komisija 2022. gada 22. novembrī pieņēma 2023. gada Eiropas pusgada "rudens paketi", kurā ir iekļauts:

- 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījums ¹, kurā izklāstīta ES ekonomikas un nodarbinātības politikas stratēģija saskaņā ar konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām;
- 2023. gada brīdināšanas mehānisma ziņojums ², kurā ir ieteikts, ka 2023. gadā vajadzētu veikt padziļinātu pārskatu par 17 dalībvalstīm, lai apzinātu un novērtētu iespējamās makroekonomiskās nelīdzsvarotības smagumu;
- vienotā nodarbinātības ziņojuma priekšlikums ³, kurā tika analizēta nodarbinātības un sociālā situācija Eiropā un uzsvērtas jomas, kurās ir panākts progress, un jomas, kurās jādara vairāk;
- ieteikums Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku (eurozonai adresētais ieteikums) ⁴ attiecībā uz 2023.–2024. gada periodu, kurā eurozonas dalībvalstīm tika ieteikts veikt pasākumus – individuāli, tostarp, īstenojot savus atveseļošanas un noturības plānus, un kolektīvi Eurogrupā.

Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā (GIIP) ir izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes 12–18 mēnešu laikposmam pēc tā izdošanas. Ekonomikas perspektīva, kas izklāstīta GIIP, bija balstīta uz Komisijas 2022. gada novembra rudens ekonomikas prognozi, kas parādīja, ka pēc spēcīgas 2022. gada pirmās puses ES ekonomika ir nonākusi daudz sarežģītākā posmā.

---

¹ 15184/22.

² 15189/22.

³ 15076/22.

⁴ 15180/22.

Neraugoties uz ekonomikas satricinājumu, ko izraisīja Krievijas agresija pret Ukrainu, IKP pieaugums ES 2022. gada pirmajā pusē saglabājās stabils un joprojām bija pozitīvs arī trešajā ceturksnī. Darba tirgi ir izrādījušies īpaši noturīgi, kā arī bezdarba līmenis ir sasniedzis rekordzemu līmeni un nodarbinātības līmenis ir rekordaugsts.

Gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumā ir izklāstīta ekonomikas politikas programma, kuras mērķis ir īstermiņā mazināt enerģētikas satricinājumu negatīvo ietekmi un turpināt centienus atbalstīt ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi un palielināt noturību vidējā termiņā, vienlaikus saglabājot elastību, lai risinātu jaunas problēmas.

ECOFIN Padome 2023. gada 17. janvārī apstiprināja **secinājumus par 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu** ⁵. Ministri atzina, ka ES ekonomika un sabiedrība saskaras ar daudzām ekonomiskām, sociālām un ģeopolitiskām problēmām, ko rada Krievijas agresijas karš pret Ukrainu. Tika atzīts, ka vēsturiski augstās enerģijas cenas, augsts inflācijas līmenis, piegāžu trūkums, palielināts parāda līmenis un augošās aizņēmumu izmaksas spēcīgi ietekmē daudzas ES mājsaimniecības un uzņēmumus, kuriem ir vajadzīga ātra, mērķorientēta un koordinēta politikas rīcība ES un valstu līmenī.

Padome kopumā piekrīt GIIP uzsvērtajām ekonomikas prioritātēm un visām četrām konkurētspējīgas ilgtspējas dimensijām – vidiskā ilgtspēja, ražīgums, taisnīgums un makroekonomiskā stabilitāte – kas joprojām ir ES ekonomikas, fiskālās un nodarbinātības politikas koordinācijas pamatā. Tika atzīts, ka ir jānodrošina ekonomikas, fiskālā un finanšu stabilitāte un jānovērš makroekonomikas nelīdzsvarotība. Politikas pasākumiem būtu jāatbalsta taisnīga, iekļaujoša, noturīga un ilgtspējīga izaugsme. Šiem pasākumiem būtu arī jāpalīdz paātrināt zaļo un digitālo pārkārtošanos un stiprināt enerģētisko drošību saskaņā ar ES vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķiem klimata un vides jomā.

---

⁵ 5125/23.

Attiecībā uz 2023. gadu Padome atzīmēja, ka Eiropas pusgadam un atveseļošanas un noturības plānu īstenošanai joprojām būtu jāveido ES politikas koordinācijas pamats. Atzinīgi tika novērtēts Komisijas nodoms sniegt visaptverošu pārskatu par ekonomiskajām un sociālajām problēmām katrā dalībvalstī, tostarp cieši uzraudzīt jaunus riskus, un vienlaikus tika uzsvērts, cik svarīgi ir turpināt makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras īstenošanu, lai novērstu makroekonomikas nelīdzsvarotību. Tomēr Padome aicināja Eiropas pusgadā arī turpmāk galveno uzmanību pievērst ekonomikas, fiskālajai un nodarbinātības politikai, tostarp tai, kas attiecas uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, un izvairīties no dublēšanās un pārklāšanās dažādos uzraudzības darba virzienos, vienlaikus nodrošinot papildināmību.

ECOFIN Padome 2023. gada 17. janvāra secinājumos par **2023. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu** ⁶ atzinīgi novērtēja analīzi, kas izklāstīta dokumentā, ar ko tiek aizsākta makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras divpadsmitā ikgadējā kārtā ES un eurozonā.

Ministri pieņēma zināšanai Komisijas nodomu veikt padziļinātus pārskatus par desmit dalībvalstīm, kurās 2022. gadā bija nelīdzsvarotība vai pārmērīga nelīdzsvarotība, kā arī vēl par septiņām dalībvalstīm, kurās ir īpašs jaunas nelīdzsvarotības risks.

Padome uzsvēra, ka makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršana un koriģēšana uzlabo dalībvalstu spēju reaģēt uz satricinājumiem un atbalsta ekonomisko konvergenci. Nelīdzsvarotības samazināšana rada pozitīvu blakusietekmi visā eurozonā un ES.

---

⁶ 5124/23.

2023. gada **projektā Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku** ⁷ tika ieteikts dalībvalstīm rīkoties individuāli, īstenojot savus atveseļošanas un noturības plānus, un kolektīvi Eurogrupas ietvaros 2023.–2024. gadā. Eurozonas tautsaimniecībām būtu jāuztur augsts publisko investīciju līmenis un jāveicina privātās investīcijas, kas ir nepieciešamas, lai palielinātu ekonomisko un sociālo noturību un atbalstītu zaļo un digitālo pārkārtošanos, tai skaitā lielāku energoefektivitāti un pārkārtošanos uz atjaunīgajiem energoresursiem. Tām būtu jāīsteno kohēzijas politikas programmas un atveseļošanas un noturības plāni, nodrošinot savlaicīgu reformu un investīciju īstenošanu, un jānodrošina, ka plānu atjauninājumi ir mērķorientēti, ņemot vērā mainīgo ekonomikas situāciju, vienlaikus nemazinot vispārējo vērīenīgumu.

Attiecībā uz ieteikumā par eurozonas ekonomikas politiku ⁸ ietvertajiem sociālajiem aspektiem dalībvalstis tika mudinātas rīkoties saskaņā ar valsts praksi un ievērojot sociālo partneru lomu, nolūkā atbalstīt algu attīstību tādā veidā, lai mazinātu darba ņēmēju pirkjspējas samazināšanos, it īpaši zema atalgojuma saņēmējiem, vienlaikus atspoguļojot vidēja termiņa produktivitātes tendences un ierobežojot sekundāro ietekmi uz inflāciju. Būtu jāveic pasākumi, lai vajadzības gadījumā izstrādātu un pielāgotu sociālā atbalsta sistēmas, nolūkā palīdzēt mazināt enerģētikas krīzes un zaļās un digitālās pārkārtošanās ietekmi uz neaizsargātajām māsjsaimniecībām, pievēršoties pieaugošajam nabadzības riskam. Eurozonas dalībvalstīm būtu jāturpina uzlabot aktīvu darba tirgus politiku un jāveic pasākumi, lai novērstu prasmju nepietiekamību un sekmētu kvalitatīvu nodarbinātību.

Ieteikums tiks pieņemts pēc tam, kad Eiropadome to būs apstiprinājusi 2023. gada 23. un 24. marta sanāksmē.

---

⁷ 5041/23.

⁸ 5278/23.

EPSCO Padome 2023. gada 13. martā pieņēma **2023. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu** ⁹. Tajā ir sniegts gada pārskats par svarīgākajām norisēm nodarbinātības un sociālajā jomā Eiropas Savienībā, kā arī par dalībvalstu jaunākajiem politikas pasākumiem saskaņā ar dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm.

Tajā pašā sanāsmē Padome apstiprināja **secinājumus par 2023. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu un vienoto nodarbinātības ziņojumu** ¹⁰, kuros tā aicināja dalībvalstis savās valsts reformu programmās atspoguļot abu dokumentu prioritātes un konstatējumus un pastiprināt Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošanu, lai sasniegtu ES 2030. gada pamatmērķus un valstu mērķus. Padome aicināja dalībvalstis uzlabot sociālās aizsardzības sistēmu atbilstību un ilgtspēju visiem, lai palielinātu ekonomisko un sociālo noturību, tostarp, ņemot vērā darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita samazināšanos demogrāfisko pārmaiņu dēļ.

Dalībvalstīm visos Eiropas pusgada un politikas veidošanas cikla posmos vajadzētu sistemātiski, savlaicīgi un jēgpilni iesaistīt sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas attiecīgās ieinteresētās personas, jo tas ir svarīgi sekmīgai ekonomikas, nodarbinātības un sociālās politikas koordinēšanai un īstenošanai.

Ministri Komisiju mudināja saskaņā ar Eiropas pusgada satvaru uzraudzīt zaļās un digitālās pārkārtošanās nodarbinātības, prasmju un sociālos aspektus, cerot, ka tiks atjaunināti nacionālie enerģētikas un klimata plāni.

---

⁹ 6059/23.

¹⁰ 6681/23.

Viedokļu apmaiņa un politikas debates

ECOFIN padome 2022. gada 6. decembrī rīkoja viedokļu apmaiņu par rudens paketes trim elementiem: gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu, kurā izklāstītas ES ekonomikas un nodarbinātības politikas prioritātes 12 līdz 18 mēnešu laikposmam, brīdināšanas mehānisma ziņojumu, ar ko tiek aizsākta makroekonomikas nelīdzsvarotības novēršanas procedūras ikgadējā kārtā, un ieteikumu Padomes ieteikumam par eurozonas ekonomikas politiku, kurā sniegti ieteikumi eurozonas dalībvalstīm par politiku, kas ietekmē visas eurozonas darbību. Attiecīgie dokumenti tika apstiprināti *ECOFIN* padomē 2023. gada 17. janvārī.

Pēc tam, kad Komisija bija iesniegusi rudens paketi, *EPSCO* padome 2022. gada 8. decembrī rīkoja politikas debates par Eiropas pusgadu. Ministri pauda plašu apmierinātību ar paketi, uzskatot tajā minētās prioritātes un problēmas par būtiskām un pamatotām. Ministri aicināja rast līdzsvaru starp vidēja termiņa un ilgtermiņa problēmām, vienlaikus uz laiku atbalstot neaizsargātas grupas, ņemot vērā dzīves dārdzības pieaugumu, kas saistīta ar augsto inflāciju un augstajām enerģijas izmaksām. Ministri pauda uzskatu, ka apmācība un mācīšanās, piemēram, prasmju pilnveide un pārkvalifikācija, ir nepieciešami instrumenti, lai novērstu plaisu starp darbaspēka trūkumu un bezdarbu. Viņi uzsvēra nodarbinātības un sociālās politikas aspektu būtisko nozīmi Eiropas pusgadā.

Viedokļu apmaiņā, kas notika 2023. gada 13. martā, *EPSCO* ministri pievērsās konkurētspējai un prasmēm. Ministri uzskatīja, ka ir vajadzīga konkurētspēja, lai panāktu ilgtspējīgu ekonomikas noturību un labklājību, kā arī sociālo labklājību. Turklāt, radot iespējas uzņēmumiem un privātpersonām, tā atvieglos zaļo un digitālo pārkārtošanos. Ministri pauda uzskatu, ka Eiropas ekonomikas konkurētspēja turpmāk ir atkarīga no Eiropas darba ņēmēju prasmju kopuma, jo zems digitālo prasmju līmenis var kavēt ražīguma pieaugumu un paplašināt digitālo plaisu, kas rada nevienlīdzību. Prasmes ir ļoti svarīgas, lai sasniegtu ES mērķi līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti un izmantot digitālās desmitgades sniegtās iespējas, vienlaikus nevienu neatstājot novārtā.

Vides padomes sanāksmē 2023. gada 16. martā ministri uzsvēra, ka, neraugoties uz būtiskajām ekonomiskajām, sociālajām un fiskālajām problēmām, ko rada Krievijas agresija pret Ukrainu, ir jāturpina izskatīt vides ilgtspējas sociālekonomiskos ieguvumus. Ministri pievērsās transversāliem ekonomikas veicinātājfaktoriem, kas var palīdzēt paātrināt pāreju uz ilgtspējīgām patēriņa un ražošanas sistēmām, pievērsties biodaudzveidības zudumam un veicināt ekonomikas izaugsmi. Šajā sakarā ministri uzsvēra, ka vides investīciju nepietiekamības novēršanai, zaļā budžeta plānošanas veicināšanai un fosilā kurināmā un citu kaitīgu subsīdiu pakāpeniskai izbeigšanai var būt izšķiroša nozīme ilgtspējīgas sistēmiskas pārkārtošanās veicināšanā. Ministri arī norādīja, ka Eiropas pusgadam arī turpmāk ir jābūt pārredzamam procesam, un šajā sakarā atzīmēja, cik svarīgas ir zināšanas un uzticamu datu pieejamība kā svarīgi zaļās pārkārtošanās veicinātāji.

***

Atzīstot Eiropas pusgada parlamentāro dimensiju, prezidentvalsts kopā ar Eiropas Parlamentu rīkoja 2023. gada Eiropas pusgada parlamentāro nedēļu ¹¹ (2023. gada 27.–28. februāris) saistībā ar ES ekonomikas pārvaldību no parlamentārā viedokļa un piedalījās Eiropas Parlamenta kopīgajās debatēs par Eiropas pusgadu (2023. gada 14. marts).

---

¹¹ Darba kārtība – Eiropas parlamentārā nedēļa 2023_14.02.pdf (europa.eu)